

EDITORIAL

Sempre havia cregut que Catalunya era un país notable. Ho creia durant el franquisme, perquè la derrota no podia esborrar la història ni la voluntat de ser d'uns ciutadans i d'un poble. Estàvem oprimits però molt vius i consideràvem que l'oposició al règim i les iniciatives patriòtiques en aspectes cívics, culturals i econòmics eren la millor demostració de la nostra realitat nacional.

Sentia que érem un país eficient. És molt important que un país sigui eficient, tant de cara endins com de cara a fora. A l'interior perquè l'autoestima ajuda a crear les sinergies positives necessàries per al progrés. Enfora perquè genera el respecte necessari per a bastir unes bones relacions internacionals.

Després vaig continuar creient-ho. Amb la democràcia i l'autonomia i encara durant bastants anys més, Catalunya ha donat la imatge de ser un país eficient. Els catalans vivíem en un país modern, reconegut en tots els àmbits (econòmic, polític, cultural, social,...), competitiu i equiparable a les principals regions europees. Em sentia orgullós, en definitiva, d'haver contribuït d'alguna manera a la reconstrucció del país i estava convençut que els catalans podíem considerar-nos ciutadans europeus de primera.

Ara, però, em sento decebut. No voldria que això semblés una reflexió de vell, però el cert és que crec que els últims anys Catalunya ha perdut força en tots els sectors. És evident que moltes coses han canviat fins arribar a la situació actual, que personalment em sembla preocupant, perquè la degradació és palpable.

A la meua manera de veure són diferents les causes del canvi que s'ha produït a Catalunya, algunes de tipus social i econòmic i altres atribuïbles a la classe política. Sens dubte, la immigració molt sobtada, massiva i heterogènia fa difícil i allunya la possibilitat d'una adequada integració. La globalització ha contribuït a la generació de grans empreses i, si hi afegim que la majoria d'aquestes procedeixen de la privatització de serveis públics i, per tant, continuen dependent d'alguna forma de les disposicions del govern central, ens trobem amb que el centre de gravetat de l'economia es formalitza, encara més, a Madrid. També el turisme ha produït canvis en l'economia i l'estructura de la societat catalana. Un turisme molt multitudinari que, tot i representar un motor de l'economia, també ha desestimulat moltes iniciatives que, en situacions diferents, s'haurien orientat a indústries o a serveis d'altres característiques i d'alt valor afegit.

Com a resultat de tot plegat, Catalunya és actualment un país mitjà. El model català, prestigiós a Europa i a Espanya ja no és un referent. I ja no som un exemple. Les valoracions del nostre sistema educatiu són avui molt negatives i nosaltres creïem que la bona formació era una de les nostres característiques. L'escola s'ha estovat i es prima més la comoditat que l'esforç i l'exigència. La indústria pateix els inconvenients de la globalització i en gaudeix els avantatges, però és cert que el teixit industrial s'aprima. El motor de l'economia és la construcció i sabem que això no genera una millora de la competitivitat ni la creació de molts llocs de treball qualificats.

La situació política no és bona, el primer govern post-Pujol va acabar molt malament, desprestigiats a dins i a fora i l'actual tampoc no sembla l'adequat per a recuperar el prestigi perdut. L'abstenció és creixent i el sentiment dels ciutadans d'allunyament de la política és un fet contrastable. La sensació que l'excel·lència està allunyada de tots els àmbits de la vida pública és constant per la poca consideració que rep qualsevol cosa que arriba des de Catalunya.

Ara ja som el país mediocre que molts no catalans volien que fóssim. No hem guanyat la batalla de la política, ni de l'economia, ni del prestigi tant social com cultural. Amb tot, aquesta situació tan negativa crec que es pot superar. De fet la línia que separa una i altra situació és tan prima com consistent: *la recuperació dels valors*.

De ben segur un país que va ser capaç de mantenir-se malgrat la pressió del franquisme, que va saber mantenir vigent i al dia la seva llengua, que ha estat capaç de conformar un catalanisme modern que va representar un motor pel país, i que disposa d'un teixit empresarial amb grans potencials, és un país que té els elements positius necessaris per tirar endavant, perquè la gent torni a engrescar-se i a confiar. Els motius que teníem abans per ser com érem són vigents, només cal recuperar-los, parlar clarament i sense complexos de la importància de l'esforç i del treball.

En aquest sentit els poders públics tenen una gran responsabilitat, atès que han de ser els líders d'aquest canvi. Cal deixar de treballar només per incrementar els vots i centrar-nos en les idees i les iniciatives. Els partits no

han de ser només un pur instrument electoral, sinó que també han de ser font d'impuls social. El Parlament ha de ser el lloc d'entesa i de trobada d'allò que és comú i de negociació entre les divergències. El Govern ha de deixar de pensar en la gestió immediata i veure que el seu compromís amb la societat va més enllà de les persones i dels partits.

També tenen una gran responsabilitat els poders econòmics, els mitjans de comunicació, les entitats socials, educatives i culturals; en definitiva, les persones. Però cal insistir en la necessitat d'un lideratge polític fort. Cal retornar a l'estímul dels ideals, del rigor, de l'ètica, dels valors, de l'esforç i del treball, i cal que els nostres líders en donin exemple.

Joan Guitart